

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 137/2013-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. mája 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša o prijatej sťažnosti J. L., T., zastúpeného advokátom JUDr. M. Ch., Advokátska kancelária JUDr. M. Ch. s. r. o., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. J. L. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. L. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,52 € (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiatdva centov), ktorú je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. M. Ch., Advokátska kancelária JUDr. M. Ch. s. r. o., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 137/2013-22 z 21. februára 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. L., T. (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003.

Zo sťažnosti a z na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 C 144/2003 vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 26. augusta 2003 domáhal vydania platobného rozkazu proti spoločnosti L., s. r. o., M. (ďalej len „odporkyňa“), na zaplatenie sumy 20 515 Sk (680,97 €) s príslušenstvom. Neskôr, vzhľadom na nové skutkové okolnosti prípadu, požadovanú sumu upravil na 4 662,50 Sk (154,77 €) s príslušenstvom. Po vydaní platobného rozkazu č. k. 10 Ro 83/2003-14 z 24. októbra 2003 okresným súdom a po podaní odporu odporkyňou bol súdny spis 27. novembra 2003 prevedený do oddelenia „Civilné veci“

a bola mu pridelená sp. zn. 12 C 144/2003. Konanie do podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo skončené.

Podľa názoru sťažovateľa postup okresného súdu v tomto konaní bol poznačený nečinnosťou súdu, čím dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ tvrdí, že „v priebehu konania... žiadal o odstránenie prietahov v konaní, avšak neúspešne. Napriek tomu k odstráneniu prietahov nedošlo...

Sťažovateľ vidí porušenie svojho ústavného práva v neprimeraných časových prietahoch spôsobených nečinnosťou súdu...“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 a priznal mu finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu adresovanej okresnému súdu, aby sa k veci písomne vyjadril, jeho podpredseda v liste sp. zn. Spr. 474/13 z 27. marca 2013 okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných v predmetnej veci iba vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa na žiadosť ústavného súdu, aby zaujal stanovisko k označenému listu okresného súdu, podaním z 24. apríla 2013 oznámil zmenu označenia jeho kancelárie a jej sídla a uviedol, že taktiež súhlasí s upustením od nariadenia ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 C 144/2003:

- 26. august 2003 – sťažovateľ podal návrh na vydanie platobného rozkazu proti odporkyňi o zaplatenie sumy 680,97 € s príslušenstvom,
- 3. september 2003 – okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie plnej moci na zastupovanie,
- 25. september 2003 – právny zástupca sťažovateľa predložil plnú moc,
- 30. september 2003 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh,
- 22. október 2003 – právny zástupca sťažovateľa upravil návrh, čo sa týka požadovanej sumy, vzhľadom na zaplatenie jej časti odporkyňou,
- 24. október 2003 – okresný súd uznesením č. k. 10 Ro 83/03-13, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. novembra 2003, konanie v časti sumy zastavil, zároveň vydal platobný rozkaz č. k. 10 Ro 83/2003-14, ktorým uložil odporkyňi zaplatiť sťažovateľovi sumu 154,77 € (4 662,50 Sk) s 13 % úrokom ročne od 1. januára 2003 do zaplatenia,
- 13. november 2003 – právny zástupca odporkyne podal proti platobnému rozkazu odpor,
- 18. november 2003 – okresný súd uznesením vyzval odporkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor,
- 24. november 2003 – odporkyňa zaplatila súdny poplatok za podanie odporu,

- 10. december 2003 – okresný súd zaslal odpor odporkyne sťažovateľovi na vyjadrenie; zároveň vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby spresnil výrok požadovaného rozhodnutia (z akej sumy požaduje priznať úrok z omeškania, do kedy a pod.) vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu; právneho zástupcu odporkyne okresný súd vyzval na doplnenie plnej moci na zastupovanie odporkyne; okresný súd požiadal Okresný súd Žilina o výpis z obchodného registra odporkyne; zároveň okresný súd žiadal o pripojenie súdneho spisu sp. zn. 10 C 333/00,
- 12. február 2004 – záznam kancelárie: nie je možné pripojiť súdny spis sp. zn. 10 C 333/00 z dôvodu, že je pripojený k spisu sp. zn. 6 C 648/01,
- 18. február 2004 – odporkyňa doplnila plnú moc udelenú právnenému zástupcovi,
- 23. február 2004 – Okresný súd Žilina predložil výpis z obchodného registra odporkyne; právny zástupca sťažovateľa oznámil okresnému súdu požadovaný žalobný návrh (znova však neuviedol, z akej sumy požaduje úroky z omeškania),
- 1. apríl 2004 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil, či úrok vo výške 13 % požaduje zaplatiť zo sumy 154,77 € (4 662,50 Sk), zároveň ho vyzval na predloženie dôkazov týkajúcich sa sporu,
- 30. jún 2004 – právny zástupca sťažovateľa oznámil, že 13 % úrok žiadajú priznať zo sumy 154,77 € (4 662,50 Sk),
- 13. júl 2004 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-38 pripustil zmenu výroku návrhu, zároveň zasielal právnenému zástupcovi odporkyne sťažovateľovo čiastočné späťvzatie návrhu na vyjadrenie,
- 8. september 2004 – právny zástupca odporkyne sa vyjadril k čiastočnému späťvzatiu návrhu sťažovateľa,
- 5. október 2004 – okresný súd požiadal Správu katastra Č. (ďalej len „správa katastra“) o zaslanie výpisu listu vlastníctva č. 8541, kat. úz. M.,
- 4. november 2004 – správa katastra predložila požadovaný výpis listu vlastníctva,
- 14. december 2004 – okresný súd nariadil pojednávanie na 21. február 2005,
- 17. február 2005 – sťažovateľ predložil „doplňujúce dôkazy“,
- 21. február 2005 – na pojednávanie sa nedostavil sťažovateľ zo zdravotných dôvodov, koncipientka právneho zástupcu odporkyne navrhla konanie prerušiť do rozhodnutia veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 6 C 648/01, s prerušením konania nesúhlasil

právny zástupca sťažovateľa, okresný súd pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu rozhodnutia o prerušení konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho konania a na účely pripojenia súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 648/01, resp. pripojenia fotokópie návrhu,

- 2. marec 2005 – záznam kancelárie: súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 nie je možné pripojiť a nie je možné ani vyhotoviť fotokópiu návrhu [označený spis sa nachádzal na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „krajský súd“)],

- 7. apríl 2005 – pokyn kancelárii: spis na lehotu 1 mesiac, potom, ak to bude možné, pripojiť súdny spis sp. zn. 6 C 648/01,

- 9. máj 2005 – záznam kancelárie: súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 sa stále nachádzal na krajskom súde,

- 17. máj 2005 – pokyn kancelárii: spis na lehotu 1 mesiac,

- 27. jún 2005 – záznam kancelárie: súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 sa stále nachádzal na krajskom súde,

- 30. jún 2005 – pokyn kancelárii: spis na lehotu 1 mesiac,

- 4. august 2005 – pokyn kancelárii: pripojiť súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 alebo aspoň návrh z tohto spisu; záznam kancelárie: súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 nie je možné pripojiť a ani kópiu návrhu z neho, lebo sa nachádza na krajskom súde; pokyn kancelárii: spis na lehotu 1 mesiac,

- 27. september 2005 – pokyn kancelárii: pripojiť súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 alebo aspoň návrh z tohto spisu,

- 21. október 2005 – záznam kancelárie: spis sp. zn. 6 C 648/01 sa nachádza na krajskom súde,

- 3. november 2005 – pokyn kancelárii: spis na lehotu 1 mesiac,

- 17. január 2006 – pokyn kancelárii: pripojiť súdny spis sp. zn. 6 C 648/01,

- bez uvedenia dátumu – súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 bol pripojený,

- bez uvedenia dátumu – boli vyhotovené fotokópie zo spisu vedeného pod sp. zn. 6 C 648/01 (návrh a rozhodnutia),

- 10. február 2006 – súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 bol odpojený od spisu,

- 14. február 2006 – okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie dôkazu o spoluvlastníctve k nehnuteľnosti uvedenej na liste vlastníctva č. 8541, k. ú. M. (k odoslaniu tejto výzvy došlo až 7. júna 2006),
- 19. jún 2006 – sťažovateľ predložil okresnému súdu výpis listu vlastníctva č. 8541,
- 20. júl 2006 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. september 2006,
- 20. september 2006 – právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 27. september 2006 z dôvodu zahraničnej cesty; požiadal o odročenie pojednávania a nariadenie nového termínu z dôvodu, že na jeho prítomnosti sťažovateľ trval; zároveň ospravedlnil aj neúčast' sťažovateľa,
- 26. september 2006 – právny zástupca odporkyne podal návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 6 C 648/01,
- 27. september 2006 – sťažovateľ predložil ďalšie dôkazy k veci; na pojednávanie sa nedostavil právny zástupca sťažovateľa, pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely rozhodnutia o návrhu na prerušenie konania s tým, že zákonný sudca žiadal o pripojenie návrhu vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 648/2001; sťažovateľ ani právny zástupca odporkyne sa k meritu veci nevyjadrovali,
- 15. január 2007 – záznam kancelárie: nie je možné pripojiť návrh zo spisu vedeného pod sp. zn. 6 C 648/01 z dôvodu, že tento spis sa od 12. júla 2006 nachádza na krajskom súde,
- 26. január 2007 – vzhľadom na záznam kancelárie z 15. januára 2007 bol spis daný na lehotu 1 mesiac,
- 2. marec 2007 – pokyn kancelárii: pripojiť návrh zo spisu vedeného pod sp. zn. 6 C 648/01 (ten sa už v spise nachádzal od januára 2006),
- 9. máj 2007 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-97 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 6 C 648/2001 (toto rozhodnutie bolo expedované 9. októbra 2007),
- 9. október 2007 – okresný súd doručoval uznesenie o prerušení konania účastníkom,
- 18. október 2007 – právny zástupca sťažovateľa podal proti uzneseniu o prerušení konania odvolanie,

- 16. november 2007 – okresný súd zasielal právnenému zástupcovi odporkyne na vedomie odvolanie právneho zástupcu sťažovateľa proti uzneseniu o prerušení konania (odoslané bolo až 23. januára 2008),
- 24. január 2008 – okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu sťažovateľa proti uzneseniu o prerušení konania,
- 29. január 2008 – právny zástupca odporkyne sa vyjadril k odvolaniu právneho zástupcu sťažovateľa proti rozhodnutiu o prerušení konania,
- 31. január 2008 – krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 26/2008 uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 144/2003-97 z 9. mája 2007 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 25. marec 2008 – súdny spis bol vrátený okresnému súdu,
- 1. apríl 2008 – okresný súd nariadil pojednávanie na 28. apríl 2008,
- 15. apríl 2008 – právny zástupca odporkyne, nemajúc ešte vedomosť o rozhodnutí odvolacieho súdu, žiadal opätovne rozhodnúť o prerušení konania,
- 28. apríl 2008 – po vyjadreniach právnych zástupcov účastníkov konania okresný súd pojednávanie odročil na neurčito na účely rozhodnutia o prerušení konania (zákonný sudca nariadil urobiť fotokópiu návrhu zo súdneho spisu sp. zn. 6 C 648/2001 – ktorá sa už v spise nachádzala min. v dvoch exemplároch, a fotokópie uznesení o prerušení konaní v ďalších veciach, právny zástupca sťažovateľa navrhol vyhotoviť aj fotokópiu rozsudku vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 648/01),
- 30. apríl 2008 – právny zástupca odporkyne sa vyjadril k veci,
- 29. máj 2008 – pokyn zákonného sudcu pripojiť rozsudok vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 333/00,
- 16. júl 2008 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-140 návrh právneho zástupcu odporkyne na prerušenie konania zamietol,
- 31. júl 2008 – právny zástupca odporkyne podal proti uzneseniu zo 16. júla 2008 o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania odvolanie,
- 8. august 2008 – okresný súd zaslal odvolanie právneho zástupcu odporkyne právnenému zástupcovi sťažovateľa na vyjadrenie,
- 11. september 2008 – okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní právneho zástupcu odporkyne,

- 16. september 2008 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniu právneho zástupcu odporkyne proti uzneseniu zo 16. júla 2008,
- 29. september 2008 – krajský súd uznesením č. k. 9 Co 289/2008-147 uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 144/2003-140 zo 16. júla 2008 potvrdil,
- 10. november 2008 – súdny spis bol vrátený okresnému súdu,
- 20. november 2008 – okresný súd doručoval rozhodnutie odvolacieho súdu účastníkom konania,
- 4. december 2008 – sťažovateľ oznámil ďalšie skutočnosti k veci,
- 17. február 2009 – zákonný sudca žiadal pripojiť súdny spis sp. zn. 10 C 333/2000 na nahliadnutie,
- 19. február 2009 – okresný súd nariadil pojednávanie na 16. marec 2009,
- 13. marec 2009 – právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 16. marec 2009 z dôvodu jeho pracovnej neschopnosti; pojednávanie žiadal odročiť a nariadiť jeho nový termín,
- 16. marec 2009 – na pojednávanie sa dostavil iba substitút právneho zástupcu odporkyne, pojednávanie bolo odročené na 3. apríl 2009 z dôvodu predvolania sťažovateľa a jeho právneho zástupcu; na termín pojednávania zákonný sudca žiadal pripojiť súdny spis sp. zn. 6 C 648/01,
- 26. marec 2009 – sťažovateľ podal námietku zaujatosti konajúceho sudcu adresovanú predsedovi okresného súdu,
- 2. apríl 2009 – právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 3. apríl 2009 z dôvodu kolízie termínov (predvolaný na pojednávanie Krajského súdu v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Co 188/2008); taktiež sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu podania námietky zaujatosti,
- 3. apríl 2009 – na pojednávanie sa dostavili obaja právni zástupcovia účastníkov konania, pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely rozhodnutia o námietke zaujatosti,
- 3. apríl 2009 – zákonný sudca sa vyjadril k námietke zaujatosti podanej sťažovateľom,
- 22. apríl 2009 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-190 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie námietky zaujatosti zákonného sudcu,
- 11. máj 2009 – sťažovateľ požiadal o odpustenie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanú námietku zaujatosti,

- 20. máj 2009 – okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti zákonného sudcu,
- 7. júl 2009 – krajský súd uznesením č. k. 5 NcC 16/2009-194 rozhodol, že zákonný sudca okresného súdu nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 12 C 144/2003,
- 23. september 2009 – súdny spis bol vrátený okresnému súdu,
- 24. september 2009 – okresný súd doručoval rozhodnutie krajského súdu účastníkom konania a nariadil pojednávanie na 9. október 2009,
- 6. október 2009 – právny zástupca odporkyne podal návrh na prerušenie konania,
- 8. október 2009 – sťažovateľ ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 9. október 2009 z dôvodu nesúhlasu s rozhodnutím krajského súdu o námietke zaujatosti,
- 9. október 2009 – na pojednávanie sa dostavili iba právni zástupcovia účastníkov konania, zákonný sudca oznámil právnym zástupcom, že predloží vec predsedovi okresného súdu, aby rozhodol o jej pridelení inému sudcovi, prípadne predloží vec krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcu, z toho dôvodu bolo pojednávanie odročené na neurčito,
- bez uvedenia dátumu – zákonný sudca sa vyjadril, že sa vo veci cíti byť zaujatý: *„nakoľko sa zmenil môj postoj k účastníkovi J. L., a preto žiadam, aby vec bola pridelená na vybavenie inému sudcovi“*,
- bez uvedenia dátumu – k námietke zaujatosti sa vyjadrili aj ostatní sudcovia okresného súdu,
- 4. december 2009 – predseda okresného súdu predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti zákonného sudcu (námietku vzniesol sám zákonný sudca a predseda okresného súdu s jeho vylúčením nesúhlasil),
- 15. december 2009 – krajský súd uznesením č. k. 8 NcC 31/2009-211 rozhodol, že sudca okresného súdu nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 12 C 144/2003,
- 29. január 2010 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 5. február 2010 – okresný súd vyzval právnych zástupcov účastníkov, aby oznámili návrhy na dokazovanie,

- 10. február 2010 – právny zástupca odporkyne oznámil, že 6. októbra 2009 podal návrh na prerušenie konania,
- 15. február 2010 – právny zástupca sťažovateľa oznámil, že žiadne návrhy na dokazovanie nemá,
- 1. marec 2010 – okresný súd zaslal právnemu zástupcovi sťažovateľa návrh právneho zástupcu odporkyne na prerušenie konania, aby sa k nemu vyjadril,
- 12. marec 2010 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k návrhu odporkyne (jej právneho zástupcu) na prerušenie konania; nesúhlasil s prerušením,
- 18. máj 2010 – súdny spis bol na základe opatrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 619/10 z 18. mája 2010 pridelený na prerokovanie a rozhodnutie inej sudkyňi okresného súdu,
- 27. máj 2010 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-224 zamietol návrh právneho zástupcu odporkyne na prerušenie konania,
- 8. jún 2010 – zákonná sudkyňa oznamovala právny zástupcom účastníkov konania zmenu v osobe sudcu a poučila ich o možnosti namietať jej zaujatosť,
- 15. jún 2010 – právny zástupca odporkyne podal proti uzneseniu okresného súdu z 27. mája 2010 odvolanie,
- 21. jún 2010 – okresný súd zaslal právnemu zástupcovi sťažovateľa odvolanie právneho zástupcu odporkyne proti uzneseniu z 27. mája 2010 na vyjadrenie,
- 1. júl 2010 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniu odporkyne,
- 22. júl 2010 – súdny spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu odporkyne proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania,
- 31. august 2010 – krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 203/2010 zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 22. september 2010 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 29. september 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 4. november 2010,
- 18. október 2010 – právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na 4. november 2010 z dôvodu kolízie termínov, súhlasil však s prerokovaním veci v jeho neprítomnosti; zároveň sa vyjadril k veci,
- 4. november 2010 – na pojednávanie sa dostavil iba právny zástupca odporkyne, ktorý navrhol zaoberať sa otázkou prerušenia konania, pojednávanie bolo odročené

na neurčito na účely rozhodnutia o návrhu odporkyne (jej právneho zástupcu) na prerušenie konania a zistenia stavu konania vedeného pod sp. zn. 6 C 648/01,

- 16. december 2010 – okresný súd uznesením č. k. 12 C 144/2003-247 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 6 C 648/2001,

- 19. január 2011 – právny zástupca sťažovateľa podal proti uzneseniu okresného súdu zo 16. decembra 2010 odvolanie,

- 20. január 2011 – okresný súd zaslal právnemu zástupcovi odporkyne na vyjadrenie odvolanie právneho zástupcu sťažovateľa,

- 28. január 2011 – právny zástupca odporkyne sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 16. decembra 2010,

- 3. február 2011 – súdny spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu sťažovateľa,

- 1. apríl 2011 – súdny spis bol bez meritórneho rozhodnutia vrátený okresnému súdu na odstránenie nedostatku (napadnuté uznesenie nebolo podpísané samosudkyňou),

- 14. apríl 2011 – okresný súd po odstránení nedostatku opätovne predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu sťažovateľky,

- 28. apríl 2011 – krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 127/2011 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 12 C 144/2003-247 zo 16. decembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,

- 13. jún 2011 – spis bol doručený okresnému súdu,

- 16. jún 2011 – okresný súd nariadil pojednávanie na 4. august 2011,

- 13. júl 2011 – pojednávanie nariadené na 4. august 2011 bolo preložené na 2. august 2011,

- 2. august 2011 – na pojednávanie sa dostavili iba právni zástupcovia účastníkov konania, po ich vyjadreniach (právny zástupca odporkyne trval na prerušení konania do rozhodnutia veci sp. zn. 6 C 648/01) okresný súd zamietol návrh právneho zástupcu odporkyne na prerušenie konania a dokazovanie vyhlásil za skončené, následne okresný súd vyhlásil rozsudok vo veci, ktorým uložil odporkyni povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 154,77 € s 13 % ročným úrokom z priznanej istiny od 1. januára 2003 do zaplattenia a uhradiť trovy konania,

- 20. september 2011 – právny zástupca odporkyne podal proti rozsudku okresného súdu z 2. augusta 2011 odvolanie,

- 27. september 2011 – okresný súd zaslal odvolanie právneho zástupcu odporkyne právnemu zástupcovi sťažovateľa na vyjadrenie, zároveň vyzval právneho zástupcu odporkyne na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie,
- 13. október 2011 – právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniu odporkyne,
- 14. október 2011 – právny zástupca odporkyne predložil okresnému súdu „právny názor“ krajského súdu (uznesenie sp. zn. 7 Co 177/2010 z 23. marca 2011) v obdobnej veci,
- 1. december 2011 – okresný súd predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu odporkyne,
- 27. apríl 2012 – krajský súd uznesením č. k. 8 Co 421/2011-300, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28. augusta 2012, rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 144/2003-276 z 2. augusta 2011 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,
- 28. máj 2012 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 15. august 2012 – okresný súd doručoval rozhodnutie krajského súdu účastníkom konania,
- 16. január 2013 – okresný súd doručoval uznesenie z 2. augusta 2011 o zamietnutí návrhu právneho zástupcu na prerušenie konania účastníkom.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. ...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd poznamenáva, že konania o zaplatenie dlžného nájomného z nájmu nehnuteľnosti v zmysle svojej judikatúry nepovažuje, vzhľadom na právnu úpravu a skutočnosť, že tieto tvoria bežnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, za právne ani skutkovo zložité a ani v danej veci doterajšia celková dĺžka konania nebola závislá od zložitosti veci. Navyše, ani podpredseda okresného súdu neobhajoval dĺžku trvania konania zložitou veci.

2. Pri posudzovaní druhého kritéria, ktorým je správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd konštatuje, že tento svojím správaním taktiež prispel k celkovej dĺžke trvania konania.

Sťažovateľ nebol prítomný na pojednávaniach nariadených na 21. február 2005, 16. marec 2009 a 9. október 2009, jeho právny zástupca ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaniach nariadených na 27. september 2006, 16. marec 2009 a 4. november 2010 (pri tomto termíne však súhlasil s konaním pojednávania v jeho neprítomnosti). Aj keď neúčast' sťažovateľa alebo jeho právneho zástupcu na pojednávaniach bola ospravedlnená (a ústavný súd to akceptuje), je nepochybné, že tieto okolnosti prispievajú k samotnému predĺženiu trvania konania. Rovnako podanie námietky zaujatosti zákonného sudcu predstavuje určité zdržanie v postupe všeobecného súdu pri rozhodovaní vo veci samej. Sťažovateľ 26. marca 2009 namietal predpojatosť zákonného sudcu (a tento jeho postup je potrebné rešpektovať), využil teda procesné právo, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, avšak v takom prípade musí účastník konania rátať s tým, že rozhodnutie o takomto návrhu si vyžiada určitý časový priestor.

Ústavný súd nemohol neprihliadnuť na všetky uvedené okolnosti pri skúmaní možného porušenia práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, je postup samotného okresného súdu.

Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 12 C 144/2003 začalo v auguste 2003 a dosiaľ nebolo právoplatne skončené. Trvá teda viac ako 9 rokov a 8 mesiacov. Už len samotná dĺžka trvania konania signalizuje, že v konaní nedochádza k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov konania. Navyše z prehľadu procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že okresný súd v posudzovanom konaní nevykonal relevantnú procesnú činnosť v obdobiach od 14. februára 2006 do 7. jún 2006, t. j. takmer štyri mesiace, od 27. septembra 2006 do 15. januára 2007, t. j. takmer štyri mesiace, od 9. mája 2007 do 9. októbra 2007, t. j. päť mesiacov, a od 15. augusta 2012 do 16. januára 2013, t. j. päť mesiacov. Celkovo bol teda okresný súd v preskúmvanej veci nečinný takmer 18 mesiacov. Za túto dobu teda nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádzal.

Za neefektívnu považoval ústavný súd činnosť okresného súdu od 21. februára 2005 do 10. februára 2006, t. j. takmer jeden rok, keď jeho postup smeroval jedine k pripojeniu súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 C 648/01, ktorý sa v tom čase nachádzal na krajskom súde a ktorý preto nebolo možné zapožičať, avšak ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní konanom 21. februára 2005, pre ďalšie konanie okresný súd požadoval buď pripojenie označeného spisu, alebo zadováženie fotokópie návrhu z neho. Ústavný súd nezistil žiadnu prekážku, ktorá by bránila okresnému súdu požiadať krajský súd o vyhotovenie fotokópie návrhu (a nielen návrhu) zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 6 C 648/01, aby mohol v preskúmvanom konaní ďalej plynulo pokračovať.

Ústavný súd v postupe okresného súdu zistil aj nesústredenú činnosť, keď sa tento od 27. septembra 2006 do 9. mája 2007, t. j. viac ako 7 mesiacov, znova sústredil iba na zadováženie dôkazov, ktoré sa v súdnom spise nachádzali už od januára, resp. februára 2006. Okresný súd mal v mesiaci január, resp. február 2006 ku konaniu zapožičaný súdny spis sp. zn. 6 C 648/01 a boli z neho vyhotovené fotokópie (návrh vo veci a rozhodnutia), ktoré sa okresný súd následne v označenom období snažil opätovne neúspešne získať.

Taktiež bolo potrebné okresnému súdu vytknúť neúmerné lehoty doručovania písomností. Uznesenie o prerušení konania z 9. mája 2007 okresný súd doručoval účastníkom konania až 9. októbra 2007, odvolanie sťažovateľa proti prerušeniu konania, ktoré bolo okresnému súdu doručené 18. októbra 2007, zaslal na vyjadrenie právneho zástupcovi odporkyne až 23. januára 2008 a napokon uznesenie krajského súdu z 27. apríla 2012, ktoré bolo okresnému súdu doručené 28. mája 2012, zasielal účastníkom konania až 15. augusta 2012.

K plynulosti konania napokon neprispela ani skutočnosť, že okresný súd 3. februára 2011 predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní právneho zástupcu sťažovateľa proti rozhodnutiu o prerušení konania zo 16. decembra 2010, avšak krajský súd vrátil 1. apríla 2011 súdny spis okresnému súdu bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu nedostatku spočívajúceho v absencii podpisu napadnutého rozhodnutia zákonnou sudkyňou.

Pre úplnosť ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že dobu, resp. obdobia, počas ktorých sa spis nachádzal na druhostupňovom (krajskom) súde, nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť priebeh ani plynulosť skúmaného konania.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 144/2003 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 €, ktoré odôvodnil „*dĺžkou celého konania, osobnou traumou, ktorú mu prebiehajúce konanie spôsobuje a dopadom na jeho zdravotnú pohodu*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľa dostatočným zadost'učinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadost'učinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na celkový čas trvania konania, ktoré nebolo právoplatne ukončené ani po viac ako 9 rokoch a 8 mesiacoch, a na zistený rozsah nečinnosti okresného súdu ale aj s prihliadnutím na správanie sťažovateľa v konaní vedenom okresným súdom považuje za primerané v sume 2 500 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si ju uplatnil vo vzťahu k okresnému súdu v sume 667,61 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3 a 4, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b)]. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2012 je 127,17 € a hodnota režijného paušálu je 7,63 €.

S poukazom na výsledok konania sťažovateľovi vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2012 (prevzatie a príprava zastúpenia a vypracovanie sťažnosti z 30. augusta 2012) v celkovej sume 323,52 € vrátane DPH.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 323,52 €, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2013